

**Mmušo wa Afrika Borwa o ipiletša
go ditšhaba le badudi go emiša ka
ditlhaselo go batšwantle**

Moranang 2015

#WeAreAfrica

Mmušo wa Afrika Borwa o ipiletša go ditšhaba le badudi go emiša ka ditlhaselo go batšwantle.

Go latela ditiragalo tša dikgaruru tše di šiišago dinama tša mmele le tše di sa amogelegego tše di lebišitšwego go batšwantle ka Durban, ka KwaZulu-Natal le ka Johannesburg ka Gauteng mo bekeng ye e fetilego, mmušo o ipiletša gore go be le khutšo, kgotlelelano le go emišwa ka dikgaruru.

MaAfrika Borwa ka kakaretšo ke batho bao ba ratago khutšo bao ba nago le segwera. MaAfrika Borwa go tšwa maemong ka moka - go tloga go Mopresidente go fihla ka badudi - ba kgalemile le go ganetša ditlhaselo tše di nago le dikgaruru go batšwantle ka nageng ya rena. Ditiro tše tše šoro tša dikgaruru di hlohleladišwe ke batho ba mmalwa bao ba lahleditšwego.

Badudi go tšwa ka khonthinenteng ka bophara ba thekgile ntwaga ya rena ya go lwela tokologo le kgolologo. Ba ikunne tše ntši kudu go fa batho ba rena polokego le bofaladi ka dinageng tše ba bego ba tšhabetše go tšona, go akaretšwa baetapele ba go swana le Mopresidente wa peleng Nelson Mandela.

Mmušo o šoma mmogo le bakgathatema ka moka go thibela le go kgalema ditlhaselo go batšwantle.

Ka moka ga rena re swanetše go Raloka Tema ya rena go thibela ditlhaselo go batšwantle

- Mmušo o ipiletša go maAfrika Borwa ka moka go thekga masolo a go thibela ditlhaselo go batšwantle. Re ka se dumelele ditlhaselo go batšwantle ka nageng ya rena.
- Afrika Borwa ya hlomphega maemong a boditšhabatšhaba ka ge e šomiša ditherišano go rarolla diphapano le mathata ka khutšo. Bjalo ka setšhaba seo se ratago khutšo le go hlompha molao, re swanetše go šomiša mekgwa wo wa maitshwaro a makaone go rarolla mathata a rena sebakeng sa go šomiša dikgaruru.
- Mmušo wa Afrika Borwa o amogela dinyakwa tša batho ebile o ipiletša go badudi ka moka go šomiša mekgwa ya maleba go hlagiša dingongorego le dikgakanego tša bona, go akaretšwa go boledišana le bahlankedi bao ba kgethilwego ka ditšhabeng tša bona.
- Go befelwa le dikgaruru di ka se tsoge di file ditharollo tša go ya go ile tša ditlhohele, eupša di tla tliša mathata le go hlaka.
- Re ipiletša go badudi go raloka tema ya bona go tliša phedišo ya dikgaruru. Le kgopelwa go tlogela go dira dikgaruru le gobeng maswafo, gomme le hlagišeng dingongorego tša lena ka go šomiša mekgwa ye e lego gona.
- Go befelwa le dikgaruru di ka se fediše mathata a lena, eupša di tla ba le seabe se sempe go seriti le go hlomphega ga naga ya rena ye botse.

A re šireletšeng leina la setšhaba sa Afrika Borwa

- *Brand South Africa* ke setheo seo se filwego mošomo wa go hlokomela seriti sa Afrika Borwa mola ka go le lengwe se bea naga ye bjalo ka lefelo la boikgethelo leo le ka etelwago la dipeeletšo leo le nago le segwera go baeti.
- Ge Afrika Borwa e ka ba le seriti se sempe, se se tla ama dipeeletšo le boeti bjo bo kgonagalago, gomme boeti bjona ke ye nngwe ya dilo tše kgolo tše di hlomago mešomo.
- Ge dikgaruru di baka gore baeti ba phumole dithulaganyo tša bona tša go etela Afrika Borwa, se se ama kgolo ya ekonomi ya naga ya rena le tlabollo gampe.

Dipotšišo le dikarabo

Afrika Borwa ke ya batho ka moka bao ba dulago ka go yona!

Potšišo Naa maemo a Mmušo wa Afrika Borwa go ditlhaselo go batšwantle ke afe?

Karabo Afrika Borwa e kgalema dikgaruru tše ka mantšu a bogale kudu. Ga go kgakanego goba go befelwa gofe goba gofoga go gogolo mo go ka dirago gore ditlhaselo go batšwantle le go ba tšeela dithoto ka kgang ka mabenkeleng a bona e be dilo tše di amogelelegago.

Re ipiletša gore go be le khutšo, kgotlelelano le go emišwa ka dikgaruru. Basenyi ga se ba swanela go dumelelwa go šomiša sebaka sa dingongorego tša badudi go hlohleletša dikgaruru le go senya.

Mathata afe goba afe goba ditaba tša dingongorego tša maAfrika Borwa di swanetše go rarollwa ka khutšo le ka ditherišano. Maphodisa a laetšwe go šoma bošego le mosegare go šireletša bobedi batšwantle la badudi ba ka nageng, le go golega bao ba tšeago dithoto ka kgang le bao ba dirago ditiro tša dikgaruru.

Ditlhaselo tše di thulana le mekgwa ya Afrika Borwa ya Botho

Potšišo Naa mmušo o emetše gore maAfrika Borwa a dire eng?

Karabo Re ipiletša go ditšhaba go thuša maphodisa ka go ba fa tshedimošo ka nepo ya gore bao ba dirago dikgaruru le bosenyi ba tlišwe pele ga toka ka ntle le go senya nako. Mmušo o tla netefatša gore toka e phethagatšwa go bohle le go akgofiša tshepedišo ya go bona basenyi molato.

Le ge e le gore re kgalema ditlhaselo tše ka mantšu a bogale, re a tseba, ebile re kwešiša ditaba tše dingwe tše di hlagišitšwego ke badudi ba Afrika Borwa bao ba amegago.

Re ipiletša go batho ba rena go thekga le go šireletša bafaladi le bao ba kgopelago maemo a tša bofaladi. Re ipiletša go lena ka moka go goba maswafo le go tlogela go dira dikgaruru. Re ipiletša gape go batho go tlogela go hlohleletša ditiro tša dikgaruru go *Facebook*, *Twitter* le

difaleng tše dingwe tša kgašo ya setšhaba. Ka moka ga rena re na le maikarabelo a go tšwetša pele tirišano ya setšhaba, go phela mmogo ka khutšo le dikamano tše kaone ka mo nageng.

Batšwantle ba re thuša go hloma tikologo yeo go phelago batšwantle ba dinaga tše di fapafapanego gomme re amogela go ba gona ga bona. Re nyaka go bona gape koketšego ya dipalopalo tša boeti go tšwa dinageng tša ka khonthinenteng le go abelana dibaka tše ntši tša kgwebo bjalo ka karolo ya tlhabollo ya ekonomi ya go ya go ile ka khonthinenteng.

Boipiletšo bja Mopresidente:

Magagešong, re kgopela yo mongwe le yo mongwe ka boikokobetšo go goba maswafo. Ditlhaselo tša batšwantle di ganetšwa kudu ka nageng ya rena. Nakong ya ntwana ya go lwela tokologo re hweditše thušo go tšwa dinageng tše ntši tše di fapafapanego. Batho ba dinaga tše go se ba re raka goba ba re swara gampe.

Re amogetše dingongrego tša gore batšwantle ga ba na mangwalo a maleba ao a ba dumelelago go ba ka Afrika Borwa.

Godimo ga ngongorego ye, badudi ba ka nageng ya rena ba ngongorega gape ka ga ditiro tša bosenyi tše di dirwago ke batšwantle ba bangwe ebile ba ba phara gape ka molato wa go ba tšeela dikgwebo le dibaka tša mešomo.

Mmušo o theeditše dipelaelo tše ka moka gomme re na le bonnete bja gore o tla di rarolla. Eupša re bušetša maemo a rena a gore ga go lebaka lefe goba lefe leo le ka dirago gore dikgaruru tše di amogelege. Re ganetša maitshwara a mohuta wo ka mekgwa ya ona ka moka.

Bjalo ka Mmušo, re tšea dikgato tše di hlokagalago go kaonafatša tšhireletšo le go tsena ka mellwaneng ka moka ya naga ya rena go netefatša gore ga go motšwantle yo a tsenago ka nageng ya rena ka ntle ga molao. Re rometše gape bahlankedi ba bangwe ba SANDF ka mellwaneng ya rena ka nepo ya go thuša Kgoro ya Merero ya Selegae go rarolla bothata bjo.

MaAfrika Borwa ao a rategago, thušang bobuti le dikgaetšedi tša lena tša maAfrika

Potšišo Naa ke mekgwa efe yeo Afrika Borwa e e hlohleletšago?

Karabo Ditlhaselo tše di tshela mekgwa ka moka yeo Afrika Borwa e ithekgilego ka yona, kudukudu tlhomphe ya bophelo bja motho, ditokelo tša botho, seriti sa motho le Botho. Naga ya rena e tloga e tiišitše go lwantšha ditiro ka moka tša go se kgotlelele batho ba bangwe tša go swana le semorafe, lehloyo la batšwantle, lehloyo la batho bao ba ratago ba bong bja bona, lehloyo la bong bjo bongwe, bjalobjalo.

Re bušeletša maikutlo a rena a gore maAfrika Borwa ka kakaretšo ga ba na lehloyo go batšwantle ka gobane re na le palo ya godimo ya batšwantle bao ba dutšego ka metseng ka katlego ka nageng ya rena ka bophara - ka ditoropong, ka ditoropokgolong le ka metseng. Re dutše le go šoma mmogo le bona ka tirišano mengwaga ye mentši.

Potšišo Go rarolla dikgopolo tše di phošetšego ka ga batšwantle

Karabo Go a lahetša ebile ke phošo go bitša goba go bona batšwantle ka moka bjalo ka bao ba amegago go bosenyi ka nageng. Bontši bja batšwantle ba ka mo nageng ka semolao ebile ba na le seabe go ekonomi ya yona le go tlhabollo ya yona ya tša leago. Ba bantši ba tliša bokgoni bjo bo sa hwetšagalego gabonolo bjo bo re thušago go hlabolla ekonomi gomme ba amogelebile kudu go dula ka nageng ya rena.

Ba bangwe ba tla ka Afrika Borwa bjalo ka bafaladi bao ba tšhabilego dithulano goba dintwa ka dinageng tša gabobona, ka tsela ye e swanago le ge maAfrika Borwa a tlogile ka mo nageng ka nakong ye nngwe gomme ba dula ka dinageng tše dingwe ka khonthinenteng le ka ntle ga yona.

Re ile ra swarwa ka kamogelo ye kgolo, ka seriti le ka tlhomphe ke bana ba bo rena go tšwa ka khonthinenteng kamoka. Re ka se tsoge re lebetše kamogelo le lerato leo ba re filego lona.

Mabapi le se, mmušo o tla tšwela pele go raloka tema ya ona le go phethagatša maikarabelo le ditlamego tša ona bjalo ka maloko a Mokgatlo wa Selekane sa Afrika le wa Dinagakopano (UN).

Bafaladi le bakgopedi ba bofaladi ba tla fiwa thekgo go sepelelana le molao wa boditšhabatšhaba le ditshepedišo, ka thekgo ya Mokhomišenare wa Bafaladi wa Mokgatlo wa Dinagakopano.

Potšišo Naa maemo a Afrika Borwa ka ga go falalela ka nageng ke afe?

Karabo

Afrika Borwa e ikgafile go tokologo ya go sepela ga batho, ga diphahlo le ga ditirelo ka khonthinenteng. Tokologo ye ya go sepela e tla kgontšha go fetišetša ga mabokgoni le go ba le seabe go kgolo ya ekonomi le tlabollo ya dinaga ka gare ga Afrika le ka khonthinenteng ka moka.

Mmušo wa Afrika Borwa o amogela gore bontši bja bafaladi ka nageng ya rena, kudukudu bafaladi bao ba tšwago Afrika, ba tšena ka Afrika Borwa ka maleba ba swere dingwalwa gomme ka fao ba ka mo nageng ye ka semolao.

Dithulaganyo di gare di a dirwa go hloma Setheo sa Taolo ya Mellwane (BMA), seo se tlogo hlapetša le go šireletša mabu a naga ya rena, lewatle le lefaufau ka tirišano le ditheo tše dingwe tša mmušo. Bokgoni bjo bo kgethegilego bja BMA bo tla direla mekgwa ya rena ya taolo ya mellwane seriti.

Go šoma le batšwantle go kaonafatša Afrika Borwa

Potšišo

Naa mohola wa batšwantle go Afrika Borwa ke ofe?

Karabo

Mmušo wa Afrika Borwa o amogela gore bontši bja batšwantle ka mo nageng ba na le seabe se sekaone kudu ka setšhabeng sa rena le ka ekonoming.

1. Bafaladi ba na le seabe ka tlabollong ya ekonomi ya Afrika Borwa ebile ba lefa metšhelo ya bona

Bafaladi ba na le seabe go kgolo le tlabollo ya ekonomi ya rena ka go beeletša ka ekonoming le go aba mabokgoni a bohlokwa, go akaretšwa le ka mafelong a rena a tša maphelo, go ruta bana ba rena le bafsa ka dikolong le ka diyunibesithing, go realo ba fetišetša tsebo ya bona le mabokgoni go bona.

Ka go realo, batho ba ba lefa motšhelo, wo o nago le seabe go godišeng ga ditšhelete tša bosetšhaba.

Badudi ba bantši ba dinaga tša mabapi ba etela Afrika Borwa letšatši le lengwe le le lengwe, beke ye nngwe le ye nngwe le kgwedi ye nngwe le ye nngwe go reka dikorosari goba go reka diphahlo ka mabenkeleng a rena go ya go di rekiša ka dinageng tša gabobona, ba lefa ditsela tša maphefo gomme go realo ba na le seabe go tšweletša letseno leo le holago Afrika Borwa.

2. Batšwantle ba na le seabe go maatlafatša tšhireletšo ya bosetšhaba ya Afrika Borwa

Ka go tšena ka nageng ya rena ka masorong a botseno ao a beilwego bjalo ka bafaladi ba tlwaelo, le ka go obamela bobedi melao ya rena ya tša bafaladi le melao ye mengwe, bontši bja batšwantle ba na le seabe go maatlafatša tšhireletšo ya bosetšhaba ya Afrika Borwa le go netefatša gore re kgona go laola baeng bao ba tšenago ka nageng ya rena, mola ka go le lengwe re šireletša baeng ba le maAfrika Borwa.

Re sa tšwa go maatlafatša melao le melawana ya rena ya tša bofaladi gore re kgone go šoma gabotse go šireletša Afrika Borwa ka go laola le go fokotša dikotsi.

3. Bafaladi ba na le seabe pharologanong le kagong ya setšhaba ka Afrika Borwa

Bafaladi ka mo nageng ya rena ba na le seabe go kago ya setšhaba ebile ba maatlafatša tirišano ya rena ya setšhaba ka go tliša pharologano ye ntši ka setšhabeng sa rena ebile ba hloma kwešišo ye kgolo ya setlogo sa pharologano, e sego fela ya maAfrika eupša gape ya batho ba lefase.

Ka go ba le dihlopha tše mpsha tša bafaladi ka Afrika Borwa mo mengwageng ye e sa tšwago go feta, re fetogile naga yeo go yona go dulago batšwantle bao ba fapafapanego kudu gomme kwešišo ya seo re lego sona bjalo ka setšhaba e tseneletše, go theilwe go diphetogo tše mpsha tše di hlakahlakanego tše di maatlafaditšego setšhaba sa rena.

4. Bafaladi ba thušitše Afrika Borwa go tsena ka go setšhaba sa lefase ka bophara

Bafaladi ba tsentše Afrika Borwa ka go setšhaba sa lefase ka bophara gomme bafaladi ba go tšwa Afrika kudukudu, ba dirile gore Afrika Borwa e be karolo ye bohlokwa ya khonthinente ya Afrika yeo re lego yona ka maleba.

Naga ye nngwe le ye nngwe ka khonthinenteng e na le badudi ba yona ka mo nageng ya rena gomme mabakeng a mangwe, bjale re na le maAfrika Borwa a mangwe ao a belegwego ka dinageng tša Afrika.

MaAfrika Borwa ke a makaone ebile a na le setho kudu go phala ka fao re bego re le ka gona le peleng ka lebaka la maAfrika a a rategago le ka lebaka la batho bao ba tšwago dinageng tše dingwe tša lefase bao ba ikgethetšego ka boithaopo, le ka mekgwa ya kgafetšakgafetša, go dula le rena le go dira gore Afrika Borwa e be legae la bona la sa ruri.

Bana ba batho ba ga ba tsebe dinaga tše batswadi ba bona ba tšwago go tšona gomme ba kgona fela go amana le tšona bjalo ka ge Malndia le bašweu ba maAfrika Borwa ba amana le India goba Yuropa - e lego dinaga tša borakgolokhukhu ba bona; eupša bjale legae la bona mo lebakeng le le ka moso, ke Afrika Borwa.

Mmušo wa Afrika Borwa o tšere magato a go fediša ditlhaselo

Potšišo

Naa ke magato afe ao a tšerwego ke Mmušo wa Afrika Borwa go fediša dikgaruru tše di sa tšwago go hlaga?

Karabo

Mopresidente Jacob Zuma o rometše Tona ya Kgoro ya Maphodisa, Tšhireletšo ya Naga le ya Merero ya Selegae go šoma le mmušo wa Profense ya KwaZulu-Natal go fediša dikgaruru le go tliša seemo sekeng. Bothata bjo bo nyaka tsenogare ya kakaretšo ya go ya go ile ya lebaka le letelele.

Mopresidente Zuma o rometše gape Seboka ka moka sa Toka, Thibelo ya Bosenyi le sa Tšhireletšo go šoma ka bothata bjo ka mo go tseneletšego, ba šoma mmogo le Tona ya Kgoro ya Tlhabollo ya Leago, ya Kgoro ya Kgwebišano le Diintasteri le ya Kgoro ya Tlhabollo ya Dikgwebopotlana. Dikgoro tša seboka sa tšhireletšo le ekonomi di šetše di thomile go šoma ka taba ye, go latela ditiragalo tša Soweto ka Pherekong 2015.

Mopresidente Zuma o thwetše gape Komiti ya Mohlakanelwa ya Ditona go šoma ka šedi, ba lebeletše dilo ka moka tša bofaladi mo lebakeng le letelele.

Moresidente o laetše Ditona ka moka gore ba šome ka lebelo le go rerišana le ditšhaba tše di amegilego, le mekgatlo ye e emetšego batšwantle, dikgwebo, mekgatlo ye e sego ya mmušo le bakgathatema ba bangwe go rarolla dipelaelo tše di tlišitšwego go tšwa ka mahlakoreng ka bobedi.

Maikemišetšo a se ke go efoga ditiragalo tše ka moso ka go kaonafatša dikamano le go tšwetša pele go phela mmogo ka khutšo gareng ga badudi le batšwantle.

Afrika Borwa e tla nyaka gape tirišano le thekgo go tšwa go batseta ba dinaga tša ka ntle bao ba amegilego bao ba lego ka Afrika Borwa. Tona ya Kgoro ya Merero ya Selegae o kopane le Dihlogo tša Botseta tša Afrika bekeng ye e fetilego. Tona ya Kgoro ya Dikamano tša Tirišano ya Boditšhatšhaba e kopane le Dihlogo tša Botseta tša Afrika ka la 17 Moranang 2015.

Re swanetše go šomiša mareo ao a latelago ka maleba le ka maikarabelo go hlaloša maemo a maleba:

Lehloyo la maAfrika: Lehloyo leo le tseneletšego goba leo le sa kwagalego goba go tšhaba batho ba baso le batho bao ba tšwago Afrika.

Mokgopedi wa tša bofaladi: Motho yo a tlogilego nageng ya gabo bjalo ka mofaladi wa dipolotiki gomme a kgopela maemo a go ba mofaladi ka nageng ye nngwe.

Tiro ya bosenyi (go hlakola, go tšeela dithoto ka kgang, bjalobjalo): Molato wa bosenyi wo o otlwago ke molao.

Kgethologanyo: Go swarwa ka fao go sa lekanego le ba bangwe, mo go sego ga toka le ka fao go sa lekalekanyego ga batho ba bangwe.

Go huduga: Go tloga nageng ya geno wa dula ka nageng ye nngwe, ka maikemišetšo a go ba modudi wa sa ruri wa naga yeo.

Motšwantle: Motho yo e sego modudi wa ka nageng ye e mo amogetšego gomme a dula ka go yona.

Khudugo: Go tsena ga batho ka nageng yeo ba sego badudi ba yona, ka nepo ya go ba badudi ba sa ruri ka go yona ka moso.

Go falalela: Go tloga lefelong le tee go ya go le lengwe ka maikemišetšo a go dula gona nakwana goba sa ruri ka fao lefelong le leswa.

Semorafe: Tumelo ya gore morafe o mongwe le o mongwe o na le dimelo tše di kgethegilego, bokgoni goba dika tše di ba farologanyago bjalo ka bao ba lego ba maemo a fase goba ba maemo a godimo go morafe o mongwe goba go merafe ye mengwe.

Mofaladi: Motho yo a gapeleditšwego go tšhaba ka nageng ya gabo ka nepo ya go tšhaba ntwā, go bolawa goba masetlapelo a tlhago.

Dikgaruru kgahlanong le batšwantle/Go hlasela batšwantle: Tiro ye e bakago kgobatšo ya mmeleng goba lehu go batho bao ba sego badudi ba naga yeo e ba amogetšego go ka dula ka go yona.

Lehloyo la batšwantle: Lehloyo leo le tseneletšego goba leo le sa kwagalego goba go tšhaba batho bao ba tšwago dinageng tše dingwe.